

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM III KWARTAŁ 2012 R.

Opracowania
sygnalne

Grudzień 2012

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Od III kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności Polski w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne, mające na celu dostosowanie populacji objętej badaniem do zaleceń Eurostat. Od III kw. 2012 r. poza zakresem badania, pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania, 12 miesięcy lub więcej — do II kwartału 2012 r. było to 3 miesiące lub więcej.

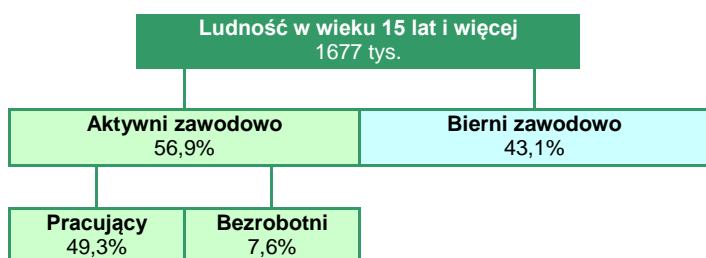
W związku z wprowadzonymi zmianami prezentowane wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzednich.

Dane opublikowane w tym opracowaniu przedstawiają wyniki przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania danych.

Kwartalny cykl badania pozwala na bieżąco gromadzić ważne informacje o zmianach na rynku pracy, a więc o liczbie ludności pracującej, bezrobotnej i biernej zawodowo.

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) określane jest w statystyce międzynarodowej jako Labour Force Survey (LFS). Przeprowadza się je co kwartał zgodnie z metodologią opracowaną przez Międzynarodową Organizację Pracy (International Labour Organisation). W Polsce podstawą prawną badania jest ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. z 1995 r. Nr 88, poz. 439, z późniejszymi zmianami).

Ludność aktywna i bierna zawodowo w III kwartale 2012 r.

Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - a) z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
  - b) z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
    - do 3 miesięcy,
    - powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Bezrobotni według BAEL są to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

W III kwartale 2012 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie podkarpackim, według danych BAEL, liczyła 954 tys. osób, a biernych zawodowo 723 tys. osób.

Wśród ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej **aktywni zawodowo** stanowili 56,9%, a **bierni zawodowo** – 43,1%. Odsetek aktywnych zawodowo zwiększył się w stosunku do III kwartału 2011 r. o 0,6 p.proc., natomiast do okresu

poprzedniego o 1,2 p.proc. Pracujący stanowili 49,3%, a bezrobotni 7,6% ludności w wieku 15 lat i więcej, podczas gdy w III kwartale 2011 r. odpowiednio: 49,2% i 7,1%.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
  - a) dłuższym niż 3 miesiące,
  - b) do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według płci i miejsca zamieszkania w III kwartale 2012 r.

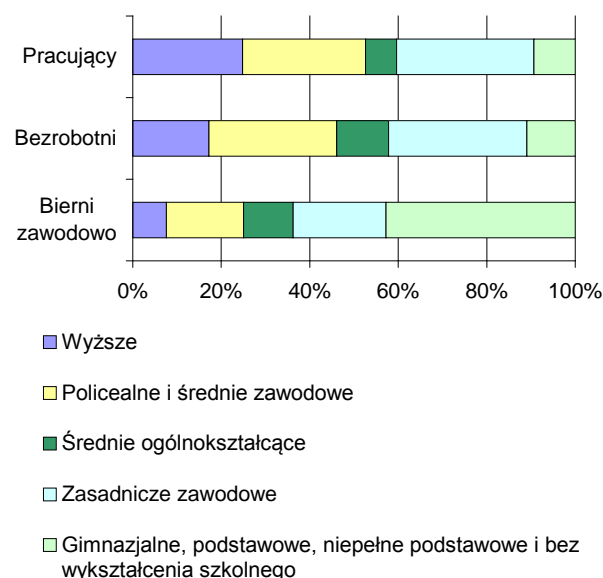
Wyszczególnienie a – w tys. b – III kwartał 2011 r. = 100 c – II kwartał 2012 r. = 100	Ludność ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawo- dowo	
		razem	pracu- jący	bezro- botni		
OGÓŁEM	a	1677	954	826	128	723
	b	97,9	99,0	98,1	104,9	96,5
	c	101,5	103,7	101,8	116,4	98,8
mężczyźni	a	821	520	457	62	301
	b	97,2	97,4	95,8	108,8	96,8
	c	102,6	103,0	102,2	105,1	102,0
kobiety	a	856	434	369	65	422
	b	98,6	100,9	101,1	100,0	96,3
	c	100,5	104,6	101,4	127,5	96,6
Miasta	a	696	390	333	56	306
	b	94,8	97,5	96,2	101,8	91,9
	c	103,1	104,3	102,5	114,3	101,7
Wieś	a	981	564	493	71	417
	b	100,1	100,0	99,4	104,4	100,2
	c	100,4	103,1	101,4	116,4	96,8

Liczba aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 1,0% w porównaniu z III kwartałem 2011 r. (w tym liczba pracujących o 1,9%), mniej było też biernych zawodowo o 3,5%. Wzrost natomiast nastąpił wśród bezrobotnych o 4,9%.

Wzrost liczby **pracujących** nastąpił w populacji kobiet o 1,1%, natomiast w grupie mężczyzn odnotowano spadek o 4,2%. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, liczba pracujących zmniejszyła się zarówno wśród mieszkańców miast (o 3,8%), jak i wsi (o 0,6%).

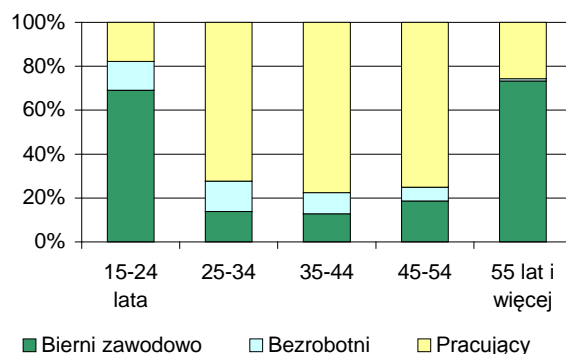
W analizowanym okresie liczba **bezrobotnych** zwiększyła się w populacji mężczyzn o 8,8%, jak również wśród mieszkańców miast – o 1,8% i wsi – o 4,4%, natomiast wśród kobiet pozostała bez zmian.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w III kwartale 2012 r.

Na 100 osób aktywnych zawodowo w III kwartale 2012 r. przypadało 76 osób biernych zawodowo, w analogicznym okresie roku poprzedniego było to 78 osób, natomiast w poprzednim kwartale 80 osób. Na 100 osób pracujących przypadały 103 osoby niepracujące, podobnie jak w analogicznym okresie 2011 r., natomiast w poprzednim kwartale 104 osoby.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku w III kwartale 2012 r.

Miernikiem charakteryzującym aktywność ekonomiczną jest **współczynnik aktywności zawodowej** wyrażający udział osób aktywnych zawodowo (pracujących i bezrobotnych) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

W III kwartale 2012 r. współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 56,9%, co oznacza, że na każde 100 osób, które ukończyły 15 lat, 57 osób było aktywnych zawodowo, czyli miało pracę lub jej poszukiwało.

Współczynnik aktywności zawodowej w populacji mężczyzn wyniósł 63,3% i był wyższy w stosunku do III kwartału 2011 roku (o 0,1 p.proc.), a do okresu poprzedniego (o 0,2 p.proc.). Wśród kobiet współczynnik ten kształtował się na poziomie 50,7% i był wyższy w stosunku do III kwartału 2011 r. (o 1,2 p.proc.), jak również do okresu poprzedniego (o 2,0 p.proc.).

Na wsi aktywność zawodowa w III kwartale 2012 r. kształtowała się na poziomie 57,5% i zmniejszyła się w stosunku do III kwartału 2011 r. (o 0,1 p.proc.), natomiast w stosunku do poprzedniego kwartału wzrosła (o 1,5 p.proc.). Dla miast współczynnik ten był niższy niż dla wsi i wyniósł 56,0%.

Najwyższym poziomem aktywności zawodowej charakteryzowały się osoby w wieku 35-44 lata, dla których współczynnik wyniósł 87,1% i był wyższy w stosunku do III kwartału 2011 r. (o 0,4 p.proc.), jak również w porównaniu z okresem poprzednim (o 0,9 p.proc.). Najniższą aktywnością zawodową charakteryzowała się grupa osób w wieku 55 lat i więcej, dla której współczynnik kształtował się na poziomie 26,7% i był wyższy w odniesieniu do III kwartału 2011 r. (o 0,1 p.proc.), a do okresu poprzedniego niższy (o 1,3 p.proc.).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, najwyższą aktywnością zawodową charakteryzowały się osoby z wykształceniem wyższym. Na każde 100 osób mających wyższe wykształcenie 80 osób było aktywnych zawodowo. Najniższym współczynnikiem aktywności odznaczały się osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego. Na każde 100 osób z takim wykształceniem 23 osoby były aktywne zawodowo.

Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2011	2012			
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	współczynnik aktywności zawodowej w %			+/- w porównaniu z:	
				III kw. 2011	II kw. 2012
OGÓŁEM	56,3	55,7	56,9	+0,6	+1,2
mężczyźni	63,2	63,1	63,3	+0,1	+0,2
kobiety	49,5	48,7	50,7	+1,2	+2,0
miasta	54,5	55,4	56,0	+1,5	+0,6
wieś	57,6	56,0	57,5	-0,1	+1,5
Według wieku:					
15 – 24 lata	29,3	27,2	30,9	+1,6	+3,7
25 – 34	84,9	84,7	86,2	+1,3	+1,5
35 – 44	86,7	86,2	87,1	+0,4	+0,9
45 – 54	80,8	81,1	81,3	+0,5	+0,2
55 lat i więcej	26,6	28,0	26,7	+0,1	-1,3
Według wykształcenia:					
wyższe	82,5	81,8	80,4	-2,1	-1,4
policealne i średnie zawodowe	65,8	68,6	67,9	+2,1	-0,7
średnie ogólnokształcące	41,8	47,1	47,4	+5,6	+0,3
zasadnicze zawodowe	69,0	65,2	65,9	-3,1	+0,7
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	23,7	20,9	22,8	-0,9	+1,9

W III kwartale 2012 r. populacja **pracujących** w województwie podkarpackim, według danych BAEL, wyniosła 826 tys. osób i stanowiła 86,6% aktywnych zawodowo. Wśród pracujących przeważali mężczyźni (55,3%) oraz mieszkańcy wsi (59,7%).

Ze względu na czas przepracowany w badanym tygodniu w III kwartale 2012 r. 576 tys. osób, tj. 69,7% stanowili pracow-

nicy, którzy przepracowali 40 godzin i więcej. Krócej pracowało 21,3% osób, a pozostałe 8,8% miało pracę, ale jej nie wykonywało.

Biorąc pod uwagę status zatrudnienia, liczba pracowników najemnych wyniosła 598 tys., tj. 72,4% ogółu pracujących.

Miernikiem poziomu zatrudnienia jest **wskaźnik zatrudnienia** oznaczający udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wskaźnik zatrudnienia w III kwartale 2012 r. wyniósł 49,3%, co oznacza, że na każde 100 osób, które ukończyły 15 lat, przypadało 49 osób pracujących. W odniesieniu do III kwartału 2011 r. nastąpił wzrost wskaźnika zatrudnienia (o 0,1 p.proc.). Wskaźnik ten zmniejszył się w populacji mężczyzn (o 0,7 p.proc.) oraz wśród mieszkańców wsi (o 0,3 p.proc.), wśród kobiet oraz w miastach wzrósł odpowiednio (o 1,0 p.proc. i 0,7 p.proc.). W porównaniu z poprzednim kwartałem wskaźnik zatrudnienia wzrósł (o 0,2 p.proc.). Jego wzrost odnotowano w populacji kobiet (o 0,4 p.proc.) oraz wśród mieszkańców wsi (o 0,6 p.proc.).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, najwyższym wskaźnikiem zatrudnienia charakteryzowały się osoby z wykształceniem wyższym (73,0%), najniższym zaś osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego (19,3%). Stosunkowo niski wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (37,7%).

Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2011	2012			
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	wskaźnik zatrudnienia w %			+/- w porównaniu z:	
				III kw. 2011	II kw. 2012
OGÓŁEM	49,2	49,1	49,3	+0,1	+0,2
mężczyźni	56,4	55,9	55,7	-0,7	-0,2
kobiety	42,1	42,7	43,1	+1,0	+0,4
miasta	47,1	48,1	47,8	+0,7	-0,3
wieś	50,6	49,7	50,3	-0,3	+0,6
Według wieku:					
15 – 24 lata	18,0	17,1	17,8	-0,2	+0,7
25 – 34	72,0	71,9	72,3	+0,3	+0,4
35 – 44	78,7	78,7	77,5	-1,2	-1,2
45 – 54	73,1	74,7	75,1	+2,0	+0,4
55 lat i więcej	25,9	26,9	25,6	-0,3	-1,3
Według wykształcenia:					
wyższe	74,9	75,3	73,0	-1,9	-2,3
policealne i średnie zawodowe	57,5	60,8	58,5	+1,0	-2,3
średnie ogólnokształcące	33,9	37,6	37,7	+3,8	+0,1
zasadnicze zawodowe	60,0	57,4	57,2	-2,8	-0,2
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	20,5	17,8	19,3	-1,2	+1,5

Populacja **bezrobotnych** w III kwartale 2012 r. w województwie podkarpackim wyniosła 128 tys. osób.

W badanym okresie stopa bezrobocia wyniosła 13,4%, co oznacza, że wśród aktywnych zawodowo co siódma osoba była bez pracy. Stopa bezrobocia zwiększyła się w stosunku do III kwartału 2011 r. (o 0,7 p.proc.), jak również do okresu poprzedniego (o 1,4 p.proc.).

*Natężenie bezrobocia określa udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo, czyli **stopa bezrobocia**.*

Najwyższą stopą bezrobocia charakteryzowały się osoby w wieku 15-24 lata (42,4%), a najniższą osoby w wieku 55 lat i więcej (4,1%).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, najwyższą stopą bezrobocia odznaczała się grupa osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (20,5%), a najniższą – z wykształceniem wyższym (9,7%).

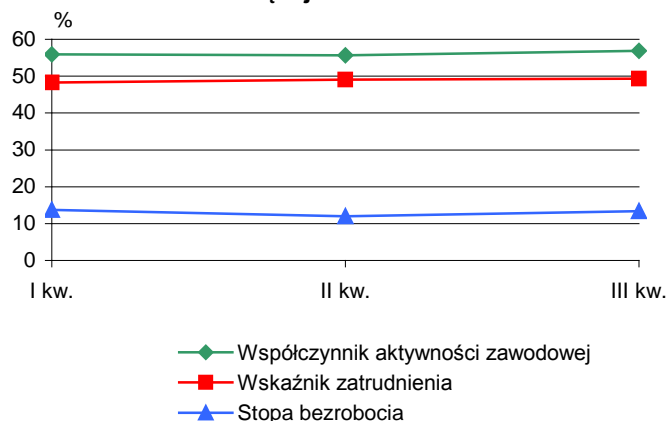
Stopa bezrobocia ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2011	2012			
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	stopa bezrobocia w %			+/- w porównaniu z:	
				III kw. 2011	II kw. 2012
OGÓŁEM	12,7	12,0	13,4	+0,7	+1,4
mężczyźni	10,7	11,7	11,9	+1,2	+0,2
kobiety	15,1	12,3	15,0	-0,1	+2,7
miasta	13,8	13,1	14,4	+0,6	+1,3
wieś	12,1	11,2	12,6	+0,5	+1,4
Według wieku:					
15 – 24 lata	38,6	37,2	42,4	+3,8	+5,2
25 – 34	15,2	15,2	16,0	+0,8	+0,8
35 – 44	9,3	8,6	11,1	+1,8	+2,5
45 – 54	9,6	7,9	7,7	-1,9	-0,2
55 lat i więcej	2,8	4,6	4,1	+1,3	-0,5
Według wykształcenia:					
wyższe	9,2	8,0	9,7	+0,5	+1,7
policealne i średnie zawodowe	13,1	11,4	13,9	+0,8	+2,5
średnie ogólnokształcące	18,8	20,3	20,5	+1,7	+0,2
zasadnicze zawodowe	12,7	12,0	13,5	+0,8	+1,5
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	13,6	14,6	15,4	+1,8	+0,8

W III kwartale 2012 r. przeciętny czas poszukiwania pracy przekraczał 10 miesięcy i był krótszy o około miesiąc w odniesieniu do poprzedniego kwartału.

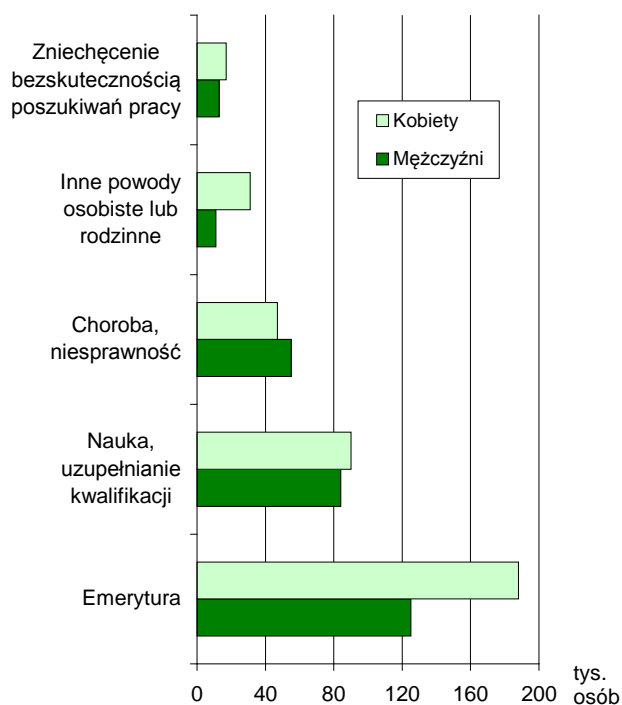
Liczba osób, które poszukiwały pracy dłużej niż rok, tj. długotrwale bezrobotnych wyniosła 44 tys. Udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 34,4%, w III kwartale 2011 roku 24,6%, natomiast w II kwartale 2012 r. kształtował się na poziomie 35,5%. Większość w tej grupie stanowili mieszkańcy wsi.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w 2012 r.

Najliczniejszą grupę wśród **biernych zawodowo** w III kwartale 2012 r. stanowili emeryci, a najmniej liczną osoby nieposzukujące pracy ze względu na zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań pracy.

Wybrane przyczyny bierności zawodowej osób w wieku 15 lat i więcej w III kwartale 2012 r.

Podsumowanie

Wyniki uzyskane na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w III kwartale 2012 r. w porównaniu z III kwartałem 2011 r. wskazują na:

- zwiększenie liczby osób bezrobotnych ogółem, w grupie mężczyzn oraz wśród mieszkańców miast i wsi;
- spadek liczby pracujących ogółem, w grupie mężczyzn oraz wśród mieszkańców miast i wsi;
- wzrost stopy bezrobocia;
- zwiększenie liczby osób poszukujących pracy dłużej niż rok.